

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 37CbZm/129/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113201595
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Kačmárová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3113201595.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Marcelou Ostrihoňovou v právnej veci žalobcu CASH COLLECTORS SK s. r. o., so sídlom Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava, IČO: 44 703 015, právne zastúpený: Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava, IČO: 36 856 584, proti žalovanému: S. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto C., zastúpený opatrovníkom: Andrea Janehová, súdny tajomník Okresného súdu Považská Bystrica, o zaplatenie zmenkovej sumy 3.462,78 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 3.462,78 eur spolu s úrokom vo výške 6,00 % ročne z tejto sumy od 01.02.2010 do zaplatenia a spolu so zmenkovou odmenou vo výške 11,54 eur.

II. Žalobcovi súd priznáva náhradu trov konania 100 % . Po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodne súd o výške náhrady trov konania samostatným uznesením.

odôvodnenie:

Okresnému súdu Trenčín bola dňa 24.01.2013 doručená žaloba žalobcu, ktorou sa domáhal rozhodnutia o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 3.462,78 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 6 % zo sumy 3.462,78 eur od 01.02.2010 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy vo výške 11,54 eur. Zároveň si uplatnil právo na náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je riadnym a oprávneným majiteľom blankozmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 20.01.2005 v Handlovej na rad právneho predchodcu žalobcu - spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s. na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o úvere č. 037231770 zo dňa 20.01.2005. Zmenka bola vystavená s doložkou bez protestu. Žalovaný v deň zročnosti a to dňa 31.januára 2010 zmenkovú sumu vo výške 3.462,78 eur neuhradil.

Nakoľko sa nepodarilo doručiť žalovanému žalobu spolu s prílohami, súd žalovanému uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 39CbZm/129/2013-51 zo dňa 21.01.2014 ustanovil opatrovníka. Opatrovníkovi bola žaloba spolu s prílohami riadne doručená dňa 27.01.2014, opatrovník žalovaného sa k žalobe nevyjadril.

Súd na rozhodnutie o podanej žalobe nariadil pojednávanie, ktoré uskutočnil v neprítomnosti účastníkov konania s použitím § 101 ods. 2 O.s.p..

Právny zástupca žalobcu na pojednávaní predniesol žalobu v súlade s jej písomným vyhotovením. Ďalej uviedol, že obsahom tohto právneho vzťahu je zmenka z 20.01.2005, zmenka bola riadne vystavená žalovaným. Obsahuje doložku bez protestu a následne bola postúpená na žalobcu. Nemá vedomosť o tom, že by žalovaný znášal voči uplatnenej zmenke akékoľvek námietky, rovnako nemá vedomosť o tom, že by na zmenku bola uskutočnená akákoľvek úhrada. Vzhľadom k tomu, že súd žalobcovi

oznánil, že uvedenú zmenku bude posudzovať aj podľa ustanovení spotrebiteľského práva, poukázal na to, že v čase vystavenia zmenky bolo možné zabezpečovať pohľadávky aj zo spotrebiteľských právnych vzťahov zmenkou. Vzhľadom k uvedenému má za to, že žalobca riadne predložením zmenky osvedčil svoj nárok na plnenie, preto nič nebráni v predmetnej veci vydaniu meritórneho rozhodnutia. K samotnej výške uplatňovanej v zmenke žalobcovi nie je zrejmá presná špecifikácia výšky presahujúcej výšku poskytnutého úveru, zrejme ide o kapitalizovaný poplatok, resp. o iné poplatky súvisiace s poskytnutým úverom, opakovane však poukázal na to, že žalobca nadobudol iba zmenku, nevstúpil aj do záväzkového vzťahu, ktorý zmenka zabezpečovala a žalovaný v konaní predloženú zmenku nijak nerozporuje. Skúmanie kauzy zmenky považuje nad rámec uplatneného nároku zo zmenky. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/21/2012 z 31.07.2012, ktoré pojednáva práve o abstraktnej povahe zmenkových záväzkov a ich nezávislosť od kauzálnych vzťahov.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom do spisu predložených listinných dôkazov a to: výpis z Obchodného registra na žalobcu z 21.01.2013, zmenka z 20.01.2005, potvrdenie o prevzatí zmenky z 28.01.2013, výpis z Registra obyvateľov na žalovaného z 24.7.2013, výpis z Obchodného registra na žalobcu z 30.7.2013, zmluva o splátkovom úvere č. 0372317770, zmluva o zmenkovom vyplňovacom práve, všeobecné obchodné podmienky, prehľad poplatkov za poskytnutie úverov, príloha č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok č. 0918/2010/Ce, výpis z Registra obyvateľov na žalovaného z 10.9.2013, výpis z obchodného registra na žalobcu z 24.02.2015, výpis z Registra obyvateľov na žalovaného z 24.02.2015 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/21/2012.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil tento pre rozhodnutie o žalobe podstatný skutkový stav:

Žalobca ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 20.01.2005. Indosovaná zmenka je splatná dňa 31.01.2010. Zmenka bola vystavená dňa 20.01.2005 ako blankozmenka, pričom na základe zmenkového vyplňovacieho práva bola doplnená zmenková suma na sumu 3.462,78 eur a dátum splatnosti 31.01.2010. Zmenka bola vystavená žalovaným dňa 20. januára 2005 v Handlovej na rad: Slovenská sporiteľňa, a.s., Suché mýto 4, 816 07 Bratislava, IČO: 00 151 653. Z výpisu z Obchodného registra vyplýva, že spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s., ako prvý zmenkový veriteľ, je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je okrem iného aj poskytovanie úverov. Zmenka bola vystavená žalovaným, fyzickou osobou, nepodnikateľom.

Zmenka bola vystavená ako zabezpečovacia zmenka, ktorá zabezpečovala poskytnutý úver zo strany prvého zmenkového veriteľa. Žalovanému bol poskytnutý úver na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 037231770 v celkovej výške 3.319,39 eur. Medzi účastníkmi zmluvy bol dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru vo výške 2 % z výšky úveru t. zn. 66,39 eur a poplatok za správu úveru vo výške 1,66 eur mesačne. Žalovaný poskytnutý úver právnenému predchodcovi žalobcu neuhradil.

Podľa § 2 písmeno a/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov s účinnosťou do 30.06.2005 (ďalej len „zákon“) spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písmeno b/ zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 odsek 1 zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 odsek 2 zákona spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 4 ods. 3 zákona zmluva ďalej obsahuje

- a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6,
- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenku alebo šek,
- d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy.

Podľa § 4 ods. 4 zákona pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa § 4 ods. 5 zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 7 zákona ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Podľa § 4 ods. 6 zákona v účinnosti od 01.08.2008 v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. 8) Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa článku I. § 75 zák.č.191/1950 Zb. zmenkového a šekového vlastná zmenka obsahuje :

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa článku I. § 76 ods. 1 zákona č.191/1950 Zb. zmenkového a šekového listina, v ktorej chýba niektorá náležitosť uvedená v predchádzajúcom paragrafe, nie je platná ako vlastná zmenka, s výhradou prípadov uvedených v nasledujúcich odsekoch.

Podľa článku I. § 77 ods. 1, 2, 3 zákona č.191/1950 Zb. zmenkového a šekového pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky, platia pre ňu ustanovenia dané pre cudziu zmenku o indosamente (§§ 11 až 20),
zročnosti (§§ 33 až 37),
platení (§§ 38 až 42),
postihu pre neplatenie (§§ 43 až 50, 52 až 54),
platení pre česť (§§ 55, 59 až 63),
odpisoch (§§ 67 a 68),
zmenách (§ 69),
premlčaní (§§ 70 a 71),
dňoch pracovného pokoja, počítaní lehôt a zákazu dní odkladu (§§ 72 až 74). Pre vlastnú zmenku platia ďalej ustanovenia o cudzích zmenkách splatných u tretej osoby alebo v inom mieste než je bydlisko zmenečníka (§§ 4 a 27), o úrokovej doložke (§ 5), o nezrovnalostiach v údajoch zmenkovej sumy (§ 6), o následkoch podpisu zmenky za podmienok § 7, o následkoch podpísania osobou, ktorá konala bez oprávnenia zastupovať alebo ktorá prekročila takého oprávnenie (§ 8), a o blankozmenke (§ 10). Rovnako platia pre vlastnú zmenku ustanovenia o zmenečnom ručení (§§ 30 až 32); v prípade § 31 ods.4 platí, že sa zmenečné ručenie, ak nie je udané, za koho sa prejíma, prejíma za vystaviteľa vlastnej zmenky.

Podľa článku I. § 48 ods.1 zákona č.191/1950 Zb. zmenkového a šekového majiteľ môže postihom žiadať : 1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané ; 2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti ; 3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy ; 4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Na základe zisteného skutkového stavu s použitím vyššie uvedených právnych predpisov súd vec právne posúdil takto:

Vzhľadom k tomu, že predmetná zmenka bola vystavená v prospech prvého veriteľa a to podnikateľa, ktorý vykonáva svoju podnikateľskú činnosť aj poskytovaním úverov, bol tu reálny predpoklad, že právo uplatňované v danom konaní zo zmenky, môže mať právny základ v spotrebiteľskom vzťahu. V zmysle platných predpisov a judikatúry ESD je povinnosťou súdu v každom štádiu konania a to aj v každom druhu konania a to bez výnimky ex offo skúmať, či sa nejedná o spotrebiteľský vzťah, s tým, ak súd príde k pozitívnemu zisteniu, na uvedený vzťah aplikovať právne normy spotrebiteľského práva. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie ESD C-419/2011 z 14.03.2013, z ktorého vyplýva, že napriek tomu, že v danom prípade sa jedná o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Samotný ESD v uvedenom prípade z úradnej moci skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa.

Na bližšie zistenie povahy subjektov pôvodného záväzkového vzťahu, ako aj z dôvodu potreby komplexného posúdenia existencie resp. neexistencie pôvodného záväzkového vzťahu ako spotrebiteľského, súd vyzval žalobcu na predloženie pôvodnej zmluvy, z ktorej záväzok bol zmenkou zabezpečený. Uvedené súd považoval za nevyhnutné aj na posúdenie výšky zmenkovej pohľadávky, ktorú si žalobca uplatňoval v tomto konaní vzhľadom k limitu zmenkovej pohľadávky pri spotrebiteľských úveroch v zmysle § 4 ods. 6 zákona.

Z predloženej zmluvy súd zistil, že právny predchodca žalobcu ako podnikateľ poskytujúci úvery a žalovaný ako spotrebiteľ, fyzická osoba, uzavreli dňa 20.01.2005 zmluvu o úvere. Vzhľadom k subjektom uzatvárajúcim zmluvu, súd mal preukázané, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu tzv. spotrebiteľskej zmluvy podľa § 4 a nasl. zákona. Preto súd následne okrem samotnej zmenky preskúmaval aj platnosť spotrebiteľskej zmluvy, z ktorej záväzok bol predmetnou zmenkou zabezpečený. Predmetná zmluva o úvere obsahuje minimálne požiadavky predpokladané zákonom pre daný zmluvný typ v čase uzatvorenia zmluvy (za účinnosti zákona do 30.05.2005). Predmetná pohľadávka z uvedenej zmluvy bola na základe zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve zo dňa 20.01.2006 zabezpečená zmenkou. K uvedenému zabezpečeniu súd uvádza, že vtedy platný zákon o spotrebiteľských úveroch samotné zabezpečenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru umožňoval (za súčasnej právnej úpravy už uvedené nie je možné), s tým, že ukladal veriteľovi počínať si tak, aby boli

zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Následne s účinnosťou od 01.08.2008 zákon začal limitovať výšku zmenkovej sumy a to do výšky nesplatenj výšky istiny úveru a príslušenstva vo výške 30 % nesplatenj výšky istiny. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že zmenka, ktorá sa stala riadnou zmenkou dňa 31.01.2010 (nakolko samotná bianko zmenka ešte ako taká zmenkou nie je) zabezpečovala poskytnutý úver vo výške 3.319,39 eur. Z poskytnutého úveru zo strany žalovaného nebola uskutočnená žiadna úhrada. Zmenka bola vystavená na sumu vo výške 3.462,78 t. zn. bola vystavená v súlade s § 4 ods. 6 zákona.

Súd preskúmal predloženú zmenku a zistil, že zmenka obsahuje všetky náležitosti vlastnej zmenky, t. zn. je platnou vlastnou zmenkou. Nakolko právny vzťah zabezpečený zmenkou bol spotrebiteľským vzťahom, preskúmal z úradnej povinnosti aj predmetný úverový vzťah a zistil, že spĺňal kritériá v rozhodnom období nastavené pre uvedený zmluvný vzťah, predmetná zmluva neobsahuje z pohľadu spotrebiteľského práva neprijateľné zmluvné podmienky, uvedené skúmal v rozsahu vyplnenia zmenky. Rovnako zistil, že v rozhodnom období bolo možné zabezpečenie spotrebiteľského záväzku zmenkou, zmenková suma je v súlade so zákonnou úpravou. Nakolko žalovaný voči zmenke nevzniesol žiadne námietky, súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

Podľa § 142 odsek 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 odsek 7 O.s.p. súd môže o náhrade trov konania rozhodnúť aj tak, že namiesto určenia výšky trov prizná účastníkovi náhradu trov konania vyjadrenú zlomkom alebo percentom. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne o výške náhrady trov konania súd samostatným uznesením.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 7 O. s. p., a to tak že, žalobcovi ako úspešnému účastníkovi konania priznal 100 % náhradu trov konania, potrebných na účelné uplatňovanie práva, vzhľadom k tomu, že žalobca mal v konaní plný úspech. Po právoplatnosti tohto rozsudku, rozhodne súd o výške náhrady trov konania samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.(§ 205 ods.1 O.s.p.)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.